

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគោរពដួងព្រលឹងអ្នកដែលបាត់បង់ជីវិត

ដោយ ម៉ែទីល សាលីបា និង ថៃលីវ នីមស៍

ថ្ងៃទី២៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០

ប្រែសម្រួលដោយ ទែន សុខស្រីនិត

មុនថ្ងៃប្រកាសសេចក្តីសម្រេចកាត់ទោសដល់ចោទ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ខុច ប្រធានកុក្កូលស្វែង (មន្ទីរស-២១) ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរបស់រឿងក្តី ខុច បានចូលរួមពិធីប្រពៃណីរបស់ពុទ្ធសាសនិក នៅក្នុងបរិវេណកុកនេះដែលបច្ចុប្បន្នបានក្លាយជាសារមន្ទីរ ដើម្បីគោរពដួងព្រលឹងបុរសនិងស្ត្រី ដែល ត្រូវបានសម្លាប់នៅទីនោះ និងនៅវាលពិឃាតដើងឯក ។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងក្រុមគ្រួសាររបស់ ខ្លួនបានអុជធ្នូ និងថ្វាយដ្កាយយូក និងគ្រឿងសក្ការៈដល់ព្រះសង្ឃសម្រាប់បង្ហូរ ក្រុមគ្រួសារដែល បានស្លាប់បាត់បង់ជីវិតទៅ ។ បន្ទាប់មកទៀត ព្រះសង្ឃបានសូត្រធម៌ប្រោះព្រំវេរ គ្រឿងដង្ហាយដល់ អ្នកដែលស្លាប់បាត់បង់ជីវិតទាំងអស់នោះ ។

នេះគឺជាការប្រារព្ធពិធីស្រឡាតស្រឡាតបំបាត់មួយសម្រាប់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងក្រុមគ្រួសារ របស់ខ្លួន ដោយសារតែអ្នកទាំងអស់នេះបានរិលត្រឡប់មកទឹកនៃដីដែលបង្កបង្កើនសាច់ញាតិរបស់គេត្រូវ បានធ្វើទារុណកម្ម និងបញ្ចប់ជីវិត ។ តាមទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណី ការប្រារព្ធពិធីនេះតែងតែធ្វើឡើងនៅ តាមផ្ទះ ឬកន្លែងកប់ ឬដាក់អង្គធាតុបង្កើនសាច់ញាតិដែលបានស្លាប់បាត់បង់ជីវិតទៅ ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងស្ថានភាព ដោយសារតែមានប្រជាជនកម្ពុជាជាច្រើនបានស្លាប់នៅក្នុងកំឡុងរបបខ្មែរក្រហម សាកសព ជាច្រើនរបស់អ្នកដែលបាត់ខ្លួនពីមន្ទីរស-២១ និងនៅដើងឯក ទាំងអស់មិនអាចរកឃើញ និងស្គាល់ អត្តសញ្ញាណឡើយ ។ ក្រោយពេលដែលពិធីនេះបានបញ្ចប់ដុតទៅ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមួយចំនួនរួម ទាំងក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្លួន បាននិយាយជាមួយនឹងអ្នកឃ្នាំមើលដំណើរការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម ដោយបានបញ្ចេញនូវកំហឹង និងការឈឺចាប់ ។ ប៉ុន្តែជាមួយគ្នានេះ អ្នកទាំងនោះ ក៏បានបង្ហាញពីក្តី សង្ឃឹមរបស់ខ្លួនដែលថាការសម្រេចកាត់ទោសនៅថ្ងៃស្អែកនេះនឹងយ៉ាងហោចណាស់ដល់នូវយុត្តិធម៌ ។

ជាមួយគ្នានេះ មានព្រឹត្តិការណ៍ដ៏ចម្លែកមួយទៀតបានកើតឡើង នោះគឺដំបូលអាការដែលជាអតីតកុក ឃុំយ៉ាងអ្នកទោសបានបាក់ធ្លាក់ចុះដោយសារភ្លៀងធ្លាក់កាលពីប៉ុន្មានថ្ងៃមុន ។ មានប្រជាជនមួយចំនួន

បានយល់ឃើញថាការបាក់ធ្លាក់ចុះនៃដំបូលអគារនេះគឺជាកំហឹង ឬការអន្ទះអន្ទែងរបស់វិញ្ញាណក្ខ័ន្ធដែល
រំពឹងរង់ចាំសេចក្តីសម្រេចកាត់ទោសនៅថ្ងៃស្អែកនេះ ។